

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Maximi Tyrii Dissertationes

Maximus <Tyrius>

Lipsiae, 1774

II. 32. Voluptatem etsi bonum, non tamen esse stabile.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51003](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51003)

καὶ παρὰ Συρακυσίοις ἡδοναί, ἀλλ' ἐσωφρόνισαν αὐτὰς ^b
μετ' ἐκείνας αἱ συμφοραί. Ἀλλ' ἔδὲ Κορινθίοις ^c.

ptates. Etiam apud Syracusanos fuerunt, sed calamitatibus ad-
moniti ad frugem redierunt. Sed nec apud Corinthios diu per-
manferunt.

Λ Ο Γ Ο Σ Β'.

Περὶ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ ἀγαθόν, ἀλλ' ἔβέβαιον ^d.

Επεχειρεῖ ἐχθρὸς λόγος ^e τὶς παρελθὼν πείθειν ἡμᾶς
ὡς αἰρετέον ἡδονήν, εἰάν προσγένηται αὐτῇ τὸ ἀσφα-
λές. Σοφιστῆς λόγος καὶ ἀπατεῶν δεινῶς, ὅς, ἐξὸν σκο-

DISSERT. II.

Voluptatem eisi bonum, non tamen esse stabile.

QUAE DAM nuperrime nobis conatae sunt persuadere ratio-
nes, voluptatem, si quidem diuturna dari stabilisque possit,
eligendam esse. Sophisticae vere, et ad decipiendos homines
bonis

^b ἐσωφρόνισαν αὐτοὺς] Suidas:
Σωφρονισθέντας, ἀντὶ τοῦ, ταπεινω-
θέντας. Diversam notionem
huius verbi v. Diss. XXX. 4.
Sensum bene exprimit Inter-
pretatio. Vide Phalaridem Epist.
CXXIX. M.

^c Ἀλλ' ἔδὲ Κορινθίοις] Quae-
dam deesse putat H. Stephanus.
Et hoc plane verum, nisi for-
san Maximus reliquit, ἀλλ' ἔδὲ
Κορινθίους, scilicet ἐσωφρόνισαν συμ-
φοραί.

DISSERT. II. vulgo XXXII.

Sectio α.

^d ΠΕΡΙ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ
ἀγαθόν, ἀλλ' ἔβέβαιον.]. Sic
Mss. cum vulgo dent, ἔτι περὶ
τῆ αὐτῆ, ὅτι ἡδονή εἰ καὶ ἀγαθόν,
ἀλλ' ἔβέβαιον. Inepta vero est
inscriptio; quae, iudice Dan.
Heinsio, talis esse debebat,
ὅτι ἔκ ἐστὶ τὸ ἀνθρώπινον τέλος ἡ
ἡδονή. Quid nobis videatur,
ad primae Dissertationis epi-
graphen iam diximus.

Tom. I.

^e ἐχθρὸς λόγος] Heinsio placet
ἐχθρὸς λόγος, ut noster ad supe-
riorem Dissertationem respiciat,
quae die praecedente statuitur
habita. Codicibus autem le-
ctionem satis commodam re-
praesentantibus, eam sollici-
tare περιεργον est.

B

f ὅς

πειν ^f τὴν ἡδονῆς φύσιν, καθόσον ἡδονὴ πρὸς τὰ τῆται ἐν ἀγαθοῖς ἢ κακοῖς, ἐν ποτέρῳ χορῶν παρῆς τὸ σκέμμα, ὡς ἀγαθῶν τῆς ἡδονῆς ἕσης, ἐσκοπεῖτο εἰ βέβαιον τὸ ἀγαθὸν τῆτο ^h. Καὶ ποῖον ἂν τις ἐπινοῆσαι ἰ ἀγαθὸν σαλευῖον καὶ κραδαινόμενον; Ὡσπερ γὰρ, οἶμα, καὶ τῆς ὅλης γῆς εἰ ἀφέλοι τις τῶ λόγῳ τὴν ἔδραν ^k καὶ τὴν μονὴν, συναφεῖλεν αὐτῆς καὶ τὸ εἶναι καὶ τῆ ἡλίξ εἰ ἀφέλοι τις τὴν κίνησιν καὶ τὸν δρόμον, συναφεῖλεν αὐτῆ τὴν ἕσταν ἔτως καὶ τῆ ἀγαθῶν εἰ τις ἀφέλοι τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν εἰσιν, συναφεῖλεν αὐτῆ καὶ τὴν φύσιν

mirifice instructae; quae, cum de natura voluptatis, quatenus in bonis ea malisve numerari, aut vtri assignari debeat, agendum esset potius, quasi in confesso esset in bonis voluptatem esse, an stabile hoc bonum esset, quaesiverunt. Quomodo autem mobile semper et instabile dari bonum poterit? Sicut enim toti terrae stabilitatem immobilitatemque suam si demas, soli contra motum cursumque si tollas suum, essentiam tollis vtriusque; eodem modo, bono illud si demas, quod exquisitissimum in eo est, perseverantiam dico, naturam eius sustulisti. Nec enim pro

^f ὅς, ἐξὸν σκοπεῖν etc.] Pro δέον σκοπεῖν, quum oporteat quae- rere. Lyfias p. 428. ed. Tayl. ἐξὸν ὀργίζεσθαι τοῖς εἰς τὸ πλῆθος ἐξημαρτηκόσιν id est, δέον ὀργί- ζεσθαι. Plato in Symp. p. 19. Ed.. Oxon. γελοταποεῖς — ἐξὸν ἐν εἰρήνῃ λέγειν: cum oporteat placide differere. Sic et Arrian. diff. II. 16. et Iulianus in Mi- fopogone bis terue. Vide Suidam V. ἐξὸν, in secundo loco; vbi verti debuit cum oporteat, non cum liceat. et ita in loco Aristophanis ibi ad- ducto. M.

^g ἐν ποτέρῳ χορῶν] Sic Reg. vulgo ἐν ὀποτέρῳ.

^h καὶ μὴ βέβαιον ἢ ὁ ἀγαθὸν etc.] Forte, καὶ μὴ βέβαιον ἢ ἢ ὁ ἀγαθὸν etc. vt mox. Omissum ἢ propter sequens ἢ. Cl. quo- que Editorem ita coniecisse video. M.

ⁱ Καὶ [ποῖον] ἂν τις ἐπινοῆσαι] Vulgo καὶ [πῶς] ἂν τις etc. nolente Reg.

^k εἰ ἀφέλοι τις [τῶ λόγῳ] τὴν ἔδραν] Vulgo εἰ ἀφέλοι τις τὴν ἔδραν, duabus voculis praeter- missis. Eas nos ex Reg. addi- dimus, eademque ad Har- leiani codicis oram leguntur. Vide, quae notauimus ad Dif- fert. XVII. 8.

ἔ γὰρ χρόνῳ τὸ ἀγαθὸν ἀνθεῖ, ὡς ὥρα σώματος. Πῶς ἂν ἔν τις περὶ ἡδονῆς σκοποῖ, τὸ μὲν ἀγαθὸν αὐτῇ προσθεῖς, ἀφελῶν δὲ τὸ βέβαιον; εἰ γὰρ ἀνάγκη ἀγαθὸν ὄν βέβαιον εἶναι, τῇ τῷ βεβαίῳ ἀπασία καὶ τὸ ἀγαθὸν τῆς ἡδονῆς συναπέρχεται. Καὶ πρότερος τῶν τῶ πιθανῶ πλησιαίτερος¹; ὁ λέγων τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι, καὶ μὴ βέβαιον^m. ἢ ὁ ἀγαθὸν λέγων μὴ εἶναι, ἂν μὴ ὡς βέβαιον ἦ; Ἐγὼ μὲν οἶμαι θάτερονⁿ κρεῖττον γὰρ ἀφελεῖν ἡδονὴν ἀγαθῶ, προσθέντας τὸ βέβαιον αὐτῷ^o, ἢ προσθεῖναι ἡδονὴν τἀγαθόν, ἀφελόντας αὐτῆς τὸ ἀσφαλές.

pro tempore, sicut forma corporis, florere potest bonum. Quomodo ergo de voluptate agat aliquis, qui bonum esse concedat, stabile esse negat? Si enim illud, quod bonum est, simul et stabile esse sit necesse; una cum stabilitate eius, qua caret, bonum eius abit. Uter autem magis vero similia dicit? qui voluptatem bonum esse vult, quamuis instabile; an qui bonum esse negat, nisi sit stabile? Ego certe alterum puto. Praestat enim e bonis voluptatem tollere, stabilitatemque illis suam relinquere; quam inter bona voluptatem ponere, nec stabilitatem illi dare.

2. Quo-

[1 πρότερος τῶν τῶ πιθανῶ πλησιαίτερος;] Vulgo πρότερος τῶ πιθανῶ τῶν τῶν πλησιαίτερος; Ordo, quem sequimur, est a Reg.

[m καὶ μὴ βέβαιον ἢ ὁ ἀγαθὸν λέγων] Scribo καὶ μὴ βέβαιον [ἢ] ἢ ὁ ἀγαθόν etc.

[n Ἐγὼ μὲν οἶμαι θάτερον κρεῖττον γὰρ] Ego quidem puto alterum. Sed quaeri potest, *Utrum* ex Duobus intelligit? θάτερον enim tam *Illud* quam *Hunc* designare potest, Respondeo: Ratio, quae sequitur, ostendit ad quem pertineat vox θάτερον: nempe, ad posteriorem, τὸν δεύτερον quae qui-

dem voces, si additae fuissent, multo clariorem sensum reddidissent: ut XXX. 2. in simili sententia: ἐγὼ μὲν οἶμαι θάτερον, τὸν πρότερον καὶ γὰρ οἱ ἰατροὶ etc. XXVII. 7. ἔστι δὲ τούτων θάτερον γναριμώτερον, τὸ ἀσθητόν. XXXVIII. 6. τῆς ἐπὶ θάτερα, τὰ κρεῖττω, ἔσπῃς in quibus locis θάτερον explicatur per istud quod sequitur, nude vero iterum ponitur XXXIV. 4. ἔχ ὁπότερον ὄν τοῖν μεροῖν, θάτερον δὲ. pro θάτερον δὲ τὸ κρεῖττον. Vide locum Diog. Laertii in Aristippo sect. 90. M.

[o προσθέντας τὸ [βέβαιον] αὐτῷ,] Ita
B 2

β'. Ἐπεὶ τοίνυν τὸ μὲν ἀγαθὸν ἔχ' ἡδὺ πάντως, βέβαιον δὲ πάντως· τὸ δὲ ἡδὺ ἔ' πάντως ἀγαθὸν, ἀβέβαιον δὲ πάντως·λείπεται δυοῖν θάτερον, ἢ τὴν ἡδονὴν διώκοντας ἀμελεῖν τὰγαθῶ, ἢ τὸ ἀγαθὸν αἰετμένας μὴ διώκειν ἡδονὴν. Οὐθὲν δὲ οἶμαι διακτὸν ὅ, τι μὴ ἀγαθόν· ἀλλ', ἀγαθῶ Φαντασία, τὸ μὴ ἀγαθὸν διώκεται ἐν χώρᾳ ἀγαθῶ· καθάπερ ὑπὸ τῶν χρηματιστῶν ρ τὰ κίβδηλα τῶν νομισμάτων, ἔ' διότι

2. Quoniam autem non semper iucundum est omne bonum, semper vero est stabile; illud autem, quod iucundum est, non semper est bonum, instabile autem est semper: restat e duobus alterum, ut vel, neglecto bono, voluptatem sequamur; vel, relicta voluptate, eligamus bonum. Puto autem nihil expeti, nisi quod sit bonum; fieri vero opinione boni, ut pro bono sequamur non bonum. Sicut a nummulariis fieri vides, qui adu-

terinos

Ita quidem nostri codices, et ita legit in suo Pacciūs. Sed, aut fallor, aut sententia postulat, ut τὸ [ἀβέβαιον] reponatur.

Ib. προσθέντας τὸ βέβαιον αὐτῶ] Putat Cl. Vir sententiam postulare ἀβέβαιον. Non satis attente mentem Auctoris consideravit. Potius, inquit Maximus, est bonum certum; et [βέβαιον] stabile, sine voluptate, quam voluptas instabilis, cum bono instabili. Haec est positio eius, et Ratio manifeste est: quia bonum istud, tamen voluptatem adiunctam non habet, tamen stabile ex hypothesi cum fet, nunquam deficiet, neque te deseret. Voluptas vero ista, licet bonum illi adiicias, tamen cum supponatur esse instabilis, cras forsitan te reliquerit, et bonum istud adpensum et

accessorium secum abstulerit. Stabile vero certe praestat instabili. Haec est argumentatio. Iam vero si prius bonum istud ἀβέβαιον facias, cum Cl. Viro, et simul sine voluptate, quemadmodum erat ex suppositione, evertis Maximi argumentum, et Voluptatem longe superiorem reddis, quis enim adeo demens, ut ex Duobus instabilibus non praeferat istud in quo est Voluptas? Omnino igitur recte habet βέβαιον. M.

Sectio β'.

ρ ὑπὸ τῶν χρηματιστῶν] Ex adiunctis legendum puto κερματιστῶν, nummulariis: et ita infra ὡσπερ οἱ μοχθηροὶ κερματιστῶν pro κερματιστῶν agitur enim de τῇ ἀργυρογνωμονικῇ, siue scientia distinguendi inter nummos κίβδηλους et δοκίμους: quae ars erat τῶν

κιβδηλα, αἰρετὰ ὄντα, ἀλλὰ τῇ πρὸς τὸ ἀληθὲς ὁμοί-
τητι τὴν τῆς κιβδήλου φύσιν ἐπιχειρῶμενα. Ἀλλ' ἐνταῦθα
μὲν οἱ ἀργυρογνώμονες τῇ τέχνῃ διακρίναντο τὰ ληθῆς τὸ
μὴ δόκιμον· ἐν δὲ τῇ τῶν ἀγαθῶν νομῇ διακρίνει ὁ λό-
γος ἢ ἀπὸ τῶν ὄντων ἀγαθῶν τὰ φαινόμενα μὲν, ἢ ὄντα
δέ· ἀλλὰ λησόμεθα, ὥσπερ οἱ μοχθηροὶ χρηματισαί,
θησαυρὸς ταμιευόμενοι κιβδήλων ἀγαθῶν.

γ'. τίς ἂν ἔν καὶ γένοιτο ἡ σκέψις ἡμῖν, καὶ τίς ὁ τῆς
δοκιμασίας τρόπος ἕτος¹; φέρε, εἴ τις ἐπεχειρεῖ, τὸν
βῆν ὑπολύσας τῶν ἀρότρων, καὶ τὸν ἵππον τῶν ἀρμά-
των, ὑπαλλάξας ἐκατέρῃ τὴν ἐργασίαν, ὑπαγαγεῖν τὸν
μὲν βῆν τῷ ἀρματι, τὸν δὲ ἵππον τῷ ἀρότρῳ· ἂν ἔν ἂν

rinus sequuntur nummos, non qua sunt adulterini, sed qua sua
cum veris similitudine vitium abscondunt. Et ut ibi a vero
adulterinum distinguit argentarius; ita in bonorum distribu-
tione a veris bonis, quae videntur bona, nec sunt tamen,
quidni distinguit ratio? Nisi forte malimus, quod inepti solent
nummularii, adulterini nobis boni congerere thesauros.

3. Quo autem haec modo inuestigamus? aut quae probandi
nobis relinquitur ratio? Agedum, si quis ab aratro bouem sol-
vat, a curru equum, mutatoque vtriusque munere, bouem
curru, aratro submittat equum; nonne naturam violare,
animalibus illudere, artem ignorare, laborem sine fructu sus-
cipere,

τῶν χρηματισῶν praecipue. V. Diff. XXIV. 3. D. Ioh. II. 14.
καὶ εὔρεν — τοὺς χρηματισὰς κα-
θήμενους. quos mox vocat κολ-
λυβιστὰς com. 15. aliud vero est
χρηματιστής, nempe qui χρηματί-
ζεται (lucrum facit) ex re
qualibet. Vide eruditissimum
Hemsterhusium ad Pollucis IX. 6
segm. 88. p. 1070. Ad finem
vero sectionis pone Notam in-
terrogationis, et lege cum
Heinsio ὅν διακρινεῖ· nisi malis
cum Dauisio μὴ διακρινεῖ. M.

ἢ ἐν δὲ τῇ τῶν ἀγαθῶν νομῇ

διακρίνει ὁ λόγος] Heinsius repo-
nit ἐν δὲ τῶν ἀγαθῶν νομῇ [εἰ] δια-
κρινεῖ ὁ λόγος etc. Quod ad au-
ctoris mentem, recte: sed ad
verba, non item. Lege ἐν δὲ
τῇ τῶν ἀγαθῶν νομῇ [μὴ] διακρινεῖ
ὁ λόγος — κιβδήλων ἀγαθῶν: cum
duplicandae sunt eadem sylla-
bae, saepius excidit earum
altera.

Sectio γ'.

τ τίς ὁ τῆς δοκιμασίας τρόπος
ἕτος;] Interpongo, τίς ὁ τῆς
δοκιμασίας τρόπος; Οὗτος. φέρε,
etc.

B 3

s radi-

ἦν πρὸς μὲν τὴν φύσιν παράνομος, πρὸς δὲ τὰ ζῶα αὐτὰ ὑβριστής, πρὸς δὲ τὰς τέχνας ἀμάθης, πρὸς δὲ τὴν χρείαν ἀκερδής, πρὸς δὲ τὴν ὑπηρεσίαν καταγέλαστος; τί δὲ τὰ τούτων ἔτι ἀτοπώτερα; εἰ τῶν μὲν ὄρνιθων ἀφελῶν τὰ πτερὰ, βαδιστικά ἐκ πτηνῶν εἶναι σοι θέλης^s, τὸν δὲ ἀνθρωπον πτερώσας παραδῶς τῷ αἰθέρι φέρεσθαι δι' αὐτῶν, ὄρνιθος δίκην, ἢ ἔση καταγέλαστος τῆς ἀλλαγῆς. ὁπότε μὴδὲ ὁ μῦθος τὸν Δαίδαλον ἠνέσχετο ἀτόπως ἕτω τέχνας πραγματευόμενον, ἀλλ' ἀπέρριψεν αὐτῷ τὸν παῖδα τῶν αἰθέρων εἰς γῆν^t κάτω αὐτοῖς πτεροῖς; φασὶ δὲ καὶ

scipere, in ipso ridiculus esse videbitur opere? Aut, ut etiam absurdiora ponamus, si alas suas demas auibus, tantumque incedere eas postules, homini alas addas, velisque in altum cum auibus ferri; quid hac mutatione erit stultius: quandoquidem nec Daedalum suum rem tam ineptam moliri ipsa passa est fabula, sed deorsum in terras filium eius ex alto cum alis suis deiecit? Aiunt et Poenum aliquando iuuenem leonem ab ipso lacte

^s βαδιστικά [ἐκ πτηνῶν] εἶναι σοι [θέλης] Vulgo βαδιστικά εἶναι σοι [θέλοις] Nos ex Reg. locum concinnaui.

Ib. βαδιστικά ἐκ πτηνῶν εἶναι σοι [θέλης] Minime dubito quin voces ἐκ πτηνῶν, quas seruauit solus Cod. Regius, additae fuerint ab ipso Maximo in Secunda Editione huius operis. Et sensum quidem si accurate spectes, non recte omitti potuerunt in Prima: sed hanc omissionem, ex festinata scriptione natam, ipse videtur deprehendisse, ut saepe alibi. Mox, ad finem Sectionis, pro τῇ τύχῃ, ex Codd. Reg. et Harl. τῇ δυστυχίᾳ edidit Cl. Vir. Mihi multo potior, et

ab Auctoris manu vltima videtur prior Lectio, ut opponantur φύσις et τύχη, prout innumeris in locis. Neque ideo eum ruiebant Carthaginenses quod erat priuatus τῇ δυστυχίᾳ, (quis enim in istis sensus? sed quod priuatus τῇ τύχῃ rem adeo tyrannicam, prout illis videbatur, adgressus fuerat. M.

^t ἀπέρριψεν — εἰς γῆν κάτω] Accuratius videretur εἰς θαλάσσαν, ut omnibus notum.

Icarus Icaris nomina fecit

AQVIS.

Sed Maximum excusabis fumen- do εἰς γῆν versus terram: ut Initium et Continuatio lapsus, non Finis, designetur. M.

Καρχηδόνιον νεανίαν η ἀγεῦσα λέοντα ἄρτι ἐκ γάλακτος, καὶ ἡμερῶσα τῆτον παρανόμω τροφῇ, καὶ τὸν θυμὸν αὐτῆ ἐξελεῖν διαίτη νόθω ὥστε ἐπιθεῖς αὐτῷ φορτίον ἤλαυε δι' ἄσεος, ὄνυξ δίκην· ἀλλ' ἀπέκτεινάν γε αὐτὸν Καρχηδόνιοι μισήσαντες τῆς παρανομίας, ὡς τυραννον μὲν τῇ φύσει, ιδιώτην δὲ τῇ δυσυχία *.

δ'. ὡσπερ ἔν τῶν ἵππων γένει συγκεκλήρωται πρὸς σωτηρίαν δρόμος, καὶ τῶ βοῶν πόνοι γ, καὶ ἄρσισι πτερὰ, καὶ λέεσιν ἀλλή, καὶ ἄλλοις ἄλλο τι ἕτως ἀμέλει καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει δύναμις ξυμφυῆς διασωτικῆ τῆ γένεος· ταύτην δὲ ἐτέραν εἶναι δεῖ παρ' ἕκαστον τῶν ἄλ-

laete cepisse, quem inusitata educatione mansuetum reddidit degenerique quadam victus ratione animos eneruavit belluae, adeo ut, sarcinis tandem impositis, per mediam urbem non aliter quam asinum vectaret. Verum paulo post, tanquam legum violator, morte mulctatus est a ciuibus; quod conditione quidem priuatus esset, natura vero tyrannus et indole.

4. Sicut ergo ad conseruationem sui cursus equis, bobus labor, alae auibus, robur leonibus, aliisque aliud assignatum est a Deo; sic et homini quaedam annata est facultas, quae hoc genus conseruaret. Hanc autem aliam seorsim a reliquis oportet

η φασὶ δὲ τὸν Καρχηδόνιον νεανίαν] Hannonem dicit. Aelianus H. A. v. 39. Ἄνων ἔν λέοντα εἶχε σκευαγωγόν. Plinius H. N. VIII. 21. *Primus hominum leonem manu tractare ausus, et ostendere mansuefactum, Hanno e clarissimis Poenorum traditur: damnatusque illo argumento, quoniam nihil non persuasurus vir tam artificis ingenii videbatur; et male credi libertas ei, cui in tantum cessisset etiam feritas.* Plutarchus Πολιτ. Παράγγ. p. 799. Ἄνωγα λέοντι χρωμένον σκευοφόρῳ παρὰ τὰς στρατείας, αἰτι-

ασάμενοι τυραννικὰ φρονεῖν, ἐξήλασαν. Ms. quidem Reg. ad oram habet. τὸν Ἀσδρῆβαν λέγει, Harleian τὸν Ἀσδρῆβαν φησί. Sed, horum scholiastarum pace, non ad Asdrubalem respexit, at ad Hannonem, Maximus; licet, qua poena mulctatus fuerit, inter se non conueniat auctoribus. x ιδιώτην δὲ τῇ [δυσυχία.] Sic vterque codex. Vulgo τῇ [τύχῃ] quod ut ablegarem, suafit librorum fides.

Sectio δ'.

γ τῶ βοῶν πόνοι,] Sic Reg. vulgo τῇ τῶν βοῶν.

B 4

x ἐτέραν

λων^z, εἰ μέλλει ἄνθρωπος ὦν μὴ ὑπὸ ἀλκῆς σωθήσεται,
 ὥσπερ οἱ λέοντες, μηδὲ ὑπὸ δρόμου, ὥσπερ οἱ ἵπποι,
 μηδὲ ἀχθοφορεῖν ὄνα δίκην, μηδὲ ἀρῆν βοῶς δίκην, μηδὲ
 πέτεσθαι κατὰ ὄρνιθας, μηδὲ νήχεσθαι κατὰ ἰχθύας.
 Ἄλλ' ἔστι τὶ καὶ τρίτῳ ἔργον ἴδιον, διαγνωστικὸν τῆ βίᾱ^a,
 εἰ νενέμηται^b τὰ ζῶα τὰς δυνάμεις, ἐκάστην ἕκαστον^c
 κατὰ τὴν χρεῖαν τῆ βίᾱ, καὶ τὰ ἔργα κατὰ τὰς δυνά-
 μεις, καὶ τὰ ὄργανα^d κατὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ ἀγαθὰ
 καὶ, ζυνελόντι εἰπεῖν, τὸ ἐκάστω ἀγαθὸν ἐν τῷ ἐπιχωρίῳ
 τῶν ἔργων μένει, τὰ δὲ ἔργα ἐν τῷ τῆς χρεῖας ἀναγκαίῳ,

tet esse; siquidem nec robore homo se conseruat, vt leo; nec
 cursu, vt equus; nec onus subire cum asino, nec arare cum
 boue, nec volare cum auibus, nec natate possit cum pisci-
 bus. Sed et huic peculiare necesse est opus esse, quo vitam
 conseruet, siquidem sua singulis diuisa animalibus sit facul-
 tas, eaque prout vsus flagitat singulorum. Ita funciónes
 propriae singulorum potentiae, instrumenta vero fun-
 ctionibus respondent ac bonis. Et, vt breuius, dicam, bonum
 singulorum in operibus propriis, opera in vsus necessitate, vsus
 in

^z ἑτέραν εἶναι δεῖ παρ' ἕκαστον
 τῶν ἄλλων] Scribe, παρ' ἕκαστην
 scil. δυνάμιν sensu ita postu-
 lante. M.

^a διαγνωστικὸν τῆ βίᾱ.] Legen-
 dum διασωτικὸν, vt Heinsius et-
 iam vidit.

^b εἰ νενέμηται] Vterque Mf.
 εἰ ἐννεμένηται. Omnino repo-
 nendum διασωτικὸν τῆ βίᾱ. Εἶεν.
 Νενέμηται τὰ ζῶα τὰς δυνάμεις,
 etc. Suidas, Εἶεν, ἄγε δὴ. Συγκα-
 τάσεις μὲν τῶν εἰρημένων, συναφὴ
 δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα. Scholia-
 stes ad Euripidis Hecubam,
 vers. 313. Εἶεν, ἔσω ταῦτα. Sic
 etiam scholiast. ad Aeschyli
 Prom. Vinc. vers. 36. Sex-
 centies ita loquuntur Plato,

Dion Chrysostomus, et alii plu-
 res; receptaque hac emenda-
 tione, non haeret oratio, sed
 debita procedit lenitate. Vide
 modo nostrum Dissert. VI. 2.
 XVIII. 3. XXIV. 3.

^c νενέμηται τὰ ζῶα τὰς δυνά-
 μεις, ἐκάστην ἕκαστον] Vulgo [καὶ]
 ἕκαστην ἕκαστον. Nos vero coniun-
 ctionem copulatiuam, iubente
 Reg. deleuimus.

^d καὶ τὰ ἔργα κατὰ τὰς δυνά-
 μεις, καὶ τὰ ὄργανα etc.] Hic
 omnia sunt confusa, sine ope
 Codicum non restituenda. Vide
 Diss. IV. 7. qui locus multis
 Coniecturis ansam praebere
 potest. M.

e ὄντι

ἡ δὲ χρεία ἐν τῷ τῆς δυνάμεως εὐπόρῳ, ἡ δὲ δύναμις ἐν τῷ τῶν ὀργάνων εὐμηχάνῳ, τὰ δὲ ὄργανα ἐν τῷ Φύσει ποικίλῳ. Παντοδαπὴ γὰρ ἡ Φύσις, καὶ διὰ τῆτο περιέβαλε καὶ διεκόσμησε τὰ ζῶα ἕκαστα ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆ βίης, ἄλλα ἄλλοις ὄπλοις: τὰ μὲν ὀνύχων ἀκμαῖς^c, τὰ δὲ ὀδόντων ῥώμῃ, τὰ δὲ κεράτων ὀξύτητι^f, τὰ δὲ ποδῶν τάχει, τὰ δὲ θυμῷ, τὰ δὲ ἰῷ. τὸν δὲ ἀνθρώπον ἀποδύσασα τῆτων τῶν περιβλημάτων, ἀπέφηνε γυμνὸν [καὶ ἀσθενῆ]^e καὶ ἄτριχον^h, καὶ ῥώμην ἀσθενῆⁱ, καὶ

in facilitate potentiae, potentia in aptitudine instrumentorum, instrumenta in varietate naturae consistunt: varia enim est natura. Atque haec causa est, cur singulis diuersa arma ad conseruationem sui concesserit animalibus. His unguium robur, illis vim dentium, aliis acumen cornuum, aliis velocitatem pedum, animos aliis, aliis venenum. Horum quidem homini concessit nihil: nam et nudum edidit, et imbellem, ac depilem; robur exiguum, velocitatem prope nullam dedit; volandi facultas

^e ὀνύχων ἀκμαῖς,] Vulgo ἀλκαῖς. At Reg. et Harleian. lectionem, quam recepinus, exhibent; et ea Heinlio quoque placuit.

^{ib.} ὀνύχων ἀκμαῖς,] Codices ἀκμαῖς. quod *Dauisio* merito placuit. Herodianus l. 47. φάσας τῆ τῆ δόρατος ἀίχμη τῆ τῶν ὀδόντων ἀίχμη. vbi lusum Historici notabis in vocibus ἀίχμη et ἀίχμη. M.

^f τὰ δὲ ὀδόντων ῥώμῃ, τὰ δὲ κεράτων ὀξύτητι,] Transpone τὰ δὲ κεράτων ῥώμῃ, τὰ δὲ ὀδόντων ὀξύτητι. Hoc (vel quod eodem recidit, τὰ δὲ ὀδόντων ὀξύτητι, τὰ δὲ κεράτων ῥώμῃ) omnino verum est. vires enim sunt cornuum, (vide Suidam V. κέρας) acumen, dentium; vnde, *dentés Acvrit tremēdos*, Horatius: et *Ἰηκτὸν ὀδόντα βρύχοντα*, de

apro Calydonio, Antholog. IV. 7. p. 306. vbi male legitur *Ἰηκτὸν ὀδόντα*. Haec necesse non esset probare, nisi vt, apposite ad hunc locum, errorem ridiculum tollerem ex opere ridiculo, *Luciani Vera Historia*, p. 658. vbi loquitur de balaena quadam immani, quae aduentebat, inquit, *hians*, καὶ τὰς ὀδόντας ἐκφαίνον, πολὺ τῶν παρ' ἡμῖν φαλλῶν ὑψηλοτέρως, ὀρεῖς δὲ πάντα ὡς περ σκόλοπας. Interpretes vertit τῶν παρ' ἡμῖν φαλλῶν ὑψηλοτέρως, *phallis nostris longiores*; multis nominibus culpandus. Lege, τῶν παρ' ἡμῖν φαλλῶν, *suberibus*, quae apud nos nascuntur, *excelsiores*. M.

^g ἀπέφηνε γυμνὸν [καὶ ἀσθενῆ,] καὶ ἄτριχον, καὶ ῥώμην ἀσθενῆ,] Non eloquentis, sed balbutientis

θεῖν βράδιον, καὶ ἀνίπτασθαι ἀμήχανον, καὶ νήχει ἀμβλύτατον· ἐνέφυσε δὲ τι αὐτῷ ζώπυρον ἀφανές πρὸς σωτηρίαν βίης, ὃ καλῶσιν οἱ ἄνθρωποι νῆν, ᾧ διατελεῖ σωζόμενον καὶ τὰς ἀπορίας ἐξιώνμενον τῆ βίης, καὶ θεραπεῦον τὴν ἔνδειαν τῶν σαμάτων, καὶ ἀντιτεχνώμενον ταῖς τῶν ἄλλων ζώων πλεονεξίαις, καὶ πάντων κρατῶν, καὶ ὑπάγον τῷ τῆδε νόμῳ καὶ λόγῳ.

εἰ. Ἔρχε δὴ με καὶ περὶ τῆ ἀνθρώπου· σκεπτέον τὸ τί τῆ ἀγαθὸν πῶ καὶ τίνα τρόπον; ἀποκρινεῖμαί σοι ὡς περὶ τῆ λέοντος, ὡς περὶ τῆ ὄρνιθος, ὡς περὶ τῶν ἄλ-

facultatem omnino negavit, natandi vix parvam indulfit. Quid ergo? Occultam, qua se tueri posset, quasi scintillam concessit ei; quam mentem dicunt homines. Hoc vno se tuetur; hoc vno, quicquid deest, refarcit; reliquaque, quae concessa sunt corpori, explet; hoc vno singula, quibus reliqua antistant animalia, facile compensat; hoc vno caeteris imperat; ratione huius et lege, cuncta sibi subiicit.

5. Quaere ex me iam de homine: Quomodo bonum huius aut qua ratione investigabimus? Eodem modo, quo de leone, de

rientis est scriptoris, hoc modo verba repetere. Paccius autem sic vertit: *Edidit nudum, edidit glabrum, edidit imbellem*; adeo ut voces καὶ ἀσθενῆ non sit interpretatus. Forsan igitur eas in suo codice non inuenit. Ut ut se res habeat, omnino sunt importunae; quapropter iis tanquam delendis vncinos circumdedimus.

h καὶ ἀσθενῆ — καὶ ῥώμην ἀσθενῆ,] Inficeta tautologia. Forte, καὶ ἀναισθη, sine sensu, vel perceptione, sic Diff. XVII. atheos vocat ἀναισθὲς γένος. M. i καὶ ἀτριχον,] Sine pilis, hoc autem non ex toto verum, ut

norunt famulae Iunonis Lucinae, et notavit Pollux II, 4. sect. 50. Vide et ad hanc rem miram fabulam de Homero, apud Heliodorum Aethiopic. III. 14. Sed ut maxime verum esset, quodnam inde *Homini* prae caeteris ἐλάττωμα? nonne et pleraque Animalia sine pilis nascuntur? Coniicio, καὶ ἀτριχον, *expers artis*, sine arte vlla φυσικῆ ad Sui Conseruationem statim ab ortu: quales τέχνας caetera fere habent, quae *currunt*, aut *nant*, aut *volant* post breue tempus quam edita sunt *dias in luminis oras*. M.

Sectio ε.

λων ἀπάντων ἀπεκρινάμην· ἐνταῦθα ζήτει τὸ ἀνθρώπῃ
ἀγαθόν, ὅπου τὸ ἀνθρώπου ἔργον. Πᾶ δὲ εὗρω τὸ ἔργον;
ὅπῃ τὸ ὄργανον. Πᾶ δὲ εὗρω τὸ ὄργανον; ὅπῃ τὸ διῶ-
κον^κ ἐντεῦθεν ἄρξαι. Τί ἀνθρώπῃ διασωσικόν; ἡδονή.
Πρᾶγμα μοι κοινόν λέγεις, ἐπὶ πάσας φύσεις ἐξικινέμε-
νον, καὶ διὰ τῆτο αὐτῆ τὴν προτιμίαν ἐκ ἀνέχομαι ἡδέ-
ται καὶ βῆς καὶ ὄνος καὶ σῦς καὶ πίθηκος. Ὅρα πᾶ τὰτ-
ταις τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος, τίνας αὐτῶ κοινῶς τῶν
ἀγαθῶν δίδως. Εἰ δὲ ἡδονή τὸ σῶζον, ζήτει μετὰ τῆ-
το, τί ἡδονῆς ὄργανον, ἐντεῦξη δὲ πολλοῖς καὶ παντο-
δαποῖς· καὶ μέχρι μὲν ὀφθαλμῶν καὶ ὠτων τίμα τὰ
ὄργανα¹· εἰ δὲ προέλθῃς περαιτέρω ἐπὶ τὰς ἡδονῆς
ὁδὸς, ὅρα τίσιν ὄργανοῖς ἀνατίθῃς τὴν σωτηρίαν. Εὐ-
ρες τὰ ὄργανα, ζήτει τὰ ἔργα. λιχνευέτω ἡ γλῶτ-
τα, τηκέσθωσαν οἱ ὀφθαλμοί, ἐκλυέσθω ἡ ἀκοή,
πληρούσθω ἡ γαστήρ, ὑβρίζετω τὰ ὑβρίζειν πεφυ-

de aibus, reliquisque animalibus, respondebo tibi. Quaere bo-
num hominis, vbi eiusdem est functio. Functionem vero vbi inue-
niam? vbi instrumentum? Instrumentum vbi? vbi id, quod con-
seruat hominem. Hinc iam incipiamus. Hominem quid conser-
uat? Voluptas. Rem communem dicis, qua nulla pars naturae
caret; ideoque quare caeteris praeponi debeat, nondum video.
Voluptate et bos, et asinus, et sus afficitur, et simius. Vide iam
quo loco ponas hominem, quos illi socios bonorum adiungas.
Quod si id est voluptas, quod conseruat hominem; quaere,
quod sit instrumentum voluptatis. Multa inuenies ac diuersa.
Et ad oculos quidem usque atque aures instrumenta laudo.
Quod si porro pergās, reliquasque voluptatis ingrediāris femi-
tas; vide, quibus instrumentis conseruationem adscribas homi-
nis. Instrumenta inuenisti, quaere functiones. Helluetur lin-
gua, libidine tabescant oculi, voluptate liquefiant aures, im-
pleatur

Sectio ε.

κ ὅπῃ τὸ διῶκον.] Codices
διῶξον. Lege cum Heinsio δια-
σῶζον. Id certe flagitant se-
quentia.

1 τίμα τὰ ὄργανα.] Vulgo τι-
μα τὰ ὄργανα; sed Reg. et Har-
leian. lectionem, quam dedi-
mus, exhibent.

m ὑβρι-

κότα ^m. Εὐρες τὰ ἔργα, ἐντετύχηκας τῷ ἀγαθῷ.
Τῆτο ἢ σωτηρία; τῆτο ἢ εὐδαιμονία;

pleatur venter, veneri seruiant partes illi destinatae. Inuenisti
functionem, inuenisti bonum. Haecine est conseruatio?
haecine felicitas?

Δ Ο Γ Ο Σ Γ.

Περὶ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ ἀγαθὸν, ἀλλ' ἔ βέβαιον ⁿ.

Αισώπων τῷ Φρυγί πεποιήνται διάλογοί τε Θηρίων καὶ
ξυνοσίαι ^o διαλέγεται δὲ αὐτῷ καὶ τὰ δένδρα, καὶ
οἱ ἰχθύες, ἄλλο ἄλλω, καὶ ἀνθρώποις ἀναμίξ. κατα-

DISSERTAT. III.

Voluptatem esse bonum, non tamen esse stabile.

AESOPVS Phryx ille fabellas conscripsit quasdam, in qui-
bus mutua inter se consuetudine bruta vtuntur animalia. In-
terdum vero et arbores introducuntur, et pisces, aliud cum alio,
vel

m ὑβρίζειτο τὰ ὑβρίζειν πεφυκό-
τα.] ὑβρίζειν interdum dicun-
tur, qui turpem rebus venereis
dant operam; quod olim mo-
nuit Heinſius Introd. ad He-
fiodi Op. et Dies, cap. VI.
nec infrequens est illa vocis po-
testas. Ad iſis Aelianum V. H.
III. 12, IX. 8. et Xenophon-
tem Ephesium lib. III. p. 53.
lib. IV. p. 60. denique lib. V.
p. 69. Similiter iniuriam fa-
cere dicunt Latini. Vide Def.
Heraldum Observ. ad Salmasii
Ius Artic. et Rom. lib. V cap.
XVIII. §. 14 seq. et Gonsa-
lium de Salas ad Petronii
cap. XXV.

DISSERT. III. vulgo XXXIII.

n ΠΕΡΙ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ καὶ
ἀγαθὸν, ἀλλ' ἔ βέβαιον.] Sic Reg.
Vulgo Ἐπι περὶ τῷ αὐτῷ, ὅτι ἡδο-
νὴ εἰ καὶ ἀγαθὸν, ἀλλ' ἔ βέβαιον.
Heinſius vero vel hanc, vel
similem, fuisse censet ἐπιγρα-
φὴν ὅτι πάντων τέλος ἢ ἡδονή.
Veram tamen inscriptionem
repraesentare videtur Harleian.
qui simpliciter habet Περὶ ἡδο-
νῆς γ'.

Sectio α.

ο Πεποιήνται διάλογοί τε Θηρίων
καὶ ξυνοσίαι.] Vulgo πεποιήνται
λόγοι διὰ τῶν Θηρίων τῆς ξυνοσίας.
Cum vero Mss. dent πεποιήνται
λόγοι